

BORIS T. MATIĆ, DIREKTOR "ZAGREB FILM FESTIVALA", GOVORI O PREUZIMANJU ZAGREBAČKOG GRADSKOG KINA "EUROPA" I NOVOM PROGRAMSKOM SADRŽAJU NAMIJENJENOM TOME KULTNOM PROSTORU

DAM TI KINO

Igor Lasić

Grad Zagreb otkupio je kino "Europa" od "Kinematografa Zagreb" i zatim odustao od prenamjene toga prostora, te ga iznajmio vašem "Zagreb Film Festivalu". S projekcijama započinite 25. siječnja... Podsjetite nas, molim vas, kako je došlo do takvog obrata?

- Još prije godinu i pol doznali smo iz kuloara da su Kinematografi Zagreb stavili kino "Europa" na bubanj, kao što su otišli i "Tuškanac", "Lika" i "Apolo". U jednom momentu čuli smo i da bi to trebala postati druga scena drame HNK-a i tome slično. Hrvatski filmski savez i Zagreb Film Festival tada su - a na to smo silno ponosni - napravili akciju "Daj mi kino", gdje smo prvi put u povijesti novije Hrvatske uspjeli ujediniti apsolutno sve filmaše. Organizirali smo peticiju, ali zaista ne zbog kritiziranja gradske vlasti.

Činjenica je da se Grad Zagreb kroz osam ili devet godina, koliko se bavim ovim poslom, s dva milijuna kuna godišnje potpore za filmsku produkciju i razne filmske manifestacije, popeo na sadašnjih preko 12 milijuna. Bez njih ne bi bilo ZFF-a, "Zagreb Docsa" i sličnih stvari koje konzumiraju građani Zagreba, i koji plaćaju porez. Međutim, kanalizirali smo stav javnosti i filmaša da to kino treba i ostati kino, a ne postati prodajni ili ugostiteljski prostor.

Kanalizirali smo stav javnosti i filmaša da kino "Europa" u Zagrebu treba i ostati kino, a ne postati prodajni ili ugostiteljski prostor. Želimo iskoristiti energiju prikupljenu oko "Zagreb Film Festivala" i protegnuti stvar na ostatak godine, s dva-tri termina projekcije svakog dana. Želja nam je da usto na primjeren način oživimo lokal u prostoru kina, kao i da tamo otvorimo filmsku knjižaru. Da dobijemo mjesto za okupljanje ljudi koji vole film, koji će reći "Idem vidjeti što je danas u 'Europi'"

■ A što će biti sadržaj nove "Europe"?

- U tome kinu održavali bi se svi oblici festivala i filmskih revija, prikazivali bi se novi festivalski igrani filmovi za koje nema mjesta u "Cinestaru". Drugo, hrvatski film, koji je posljednjih godina počeo jačati, postao je veoma značajan proizvod. I trebao bi makar u jednoj kino-dvorani u glavnom gradu Hrvatske imati povlašten status, a to će možda potaknuti i druge veće gradove da postupe slično. Uvijek sam to uspoređivao s kazalištem, i nadam se da me neće pogrešno razumjeti moji prijatelji kazalištarci, no danas se na gradska kazališta u Zagrebu izdvaja preko 100 milijuna kuna godišnje. Valjda ni film u 21. stoljeću nije nešto što bi trebalo zanemarivati?

Mislom na film koji se ne svodi na obradu stripova. Hrvatski filmski savez drži "Tuškanac", ima drukčiji koncept, dok mi kao ZFF mislimo da možemo dobro raditi na svoj način. Gradsko poglavarstvo je donijelo odluku da nam prepusti kino na godinu dana, što je malo vremena. Zapravo još i ne znamo što nas sve očekuje...

Tko plaća režije

■ Na koji će način Grad Zagreb dalje pratiti partnerstvo što se tiče financija?

- Ne znam, iskreno govoreći. Mi ćemo plaćati mjesečni najam oko devet tisuća kuna

mjesečno, ali svi troškovi iznositi će u zimskom periodu do 50 tisuća kuna. Grijanje, rasvjeta, sve režije, dakle, i ljudi koji će tamo raditi. To ćemo sve tek vidjeti. Pa, samo je spomenička renta oko tri-četiri tisuće. Zato i želimo što prije započeti, jer je teško unaprijed izračunati definitivne troškove za nešto posve novo. Zato ćemo i krenuti punom snagom, jer drukčije ne možemo ispitati sva opterećenja koja nas čekaju. A moramo dosta toga napraviti da bismo uopće započeli s programom, od servisa, vatrogasnih aparata, plamenika, nafte, promjene natpisa "Europa". Moja produkcijska kuća "Propeler film" posudila je ZFF-u preko 100 tisuća kuna da bismo mogli krenuti s tim.

Loše stanje

■ Započinite iz relativno velikog minusa, bez većih sponzora i dotacija. Je li realno očekivati neku zaradu u tome poslu?

- Od ulaznica sigurno ne, a one će valjda koštati 20 kuna. Kad oduzmemo dio za distributere i drugo, nama ostaje pola. Ljudi moraju vidjeti berlinskog pobjednika, kineski film "Tujino vjenčanje". Hoće li doći tisuću gledatelja? To je deset tisu-

ća kuna, ako uspijemo. Možemo prodavati kokice i slično, ali ipak nismo "Cinestar". Rizik je velik, ali nadam se da će nas Grad Zagreb ipak potpomagati, kao što je i dosad podupirao film. Zgrada kina je u razmjerno lošem stanju, što se tiče statike i opreme. No, ukoliko bismo se dogovorili za duži period najma, u tom slučaju već mogu računati s nekoliko privatnih sponzora, velikih domaćih tvrtki koje barataju ozbiljnim novcem. To je ipak proces koji mora potrajati barem dvije godine da bi se u potpunosti realizirao.

■ Vratimo se filmu, odnosno kino-programu "Europe"...

- Već u prvih mjesec dana krećemo s festivalskim pobjednicima posljednjeg Berlina, Cannesa, Venecije i Pule, s važnim i kvalitetnim naslovima koji se u Zagrebu inače ne mogu vidjeti. "Živi i mrtvi" je pobijedio u Puli s osam "Arena", a nije igrao još nigdje, nije mogao doći u kino-distribuciju. Poslije nam u goste dolazi "Queer Festival" s filmom o Karlu Lagerfeldu. Ugoštit ćemo i "Human Rights Festival", još jedan od vanjskih projekata. Kanimo i sami osmišljavati dodatne manifestacije.

Ove godine sam na ZFF uveo i dječji program, "Vip Bibijadu", kojeg bi 2009. godine mogli izdvojiti u posebnu reviju ili festival dječjeg i teen-filma. U suradnji s diplomat-

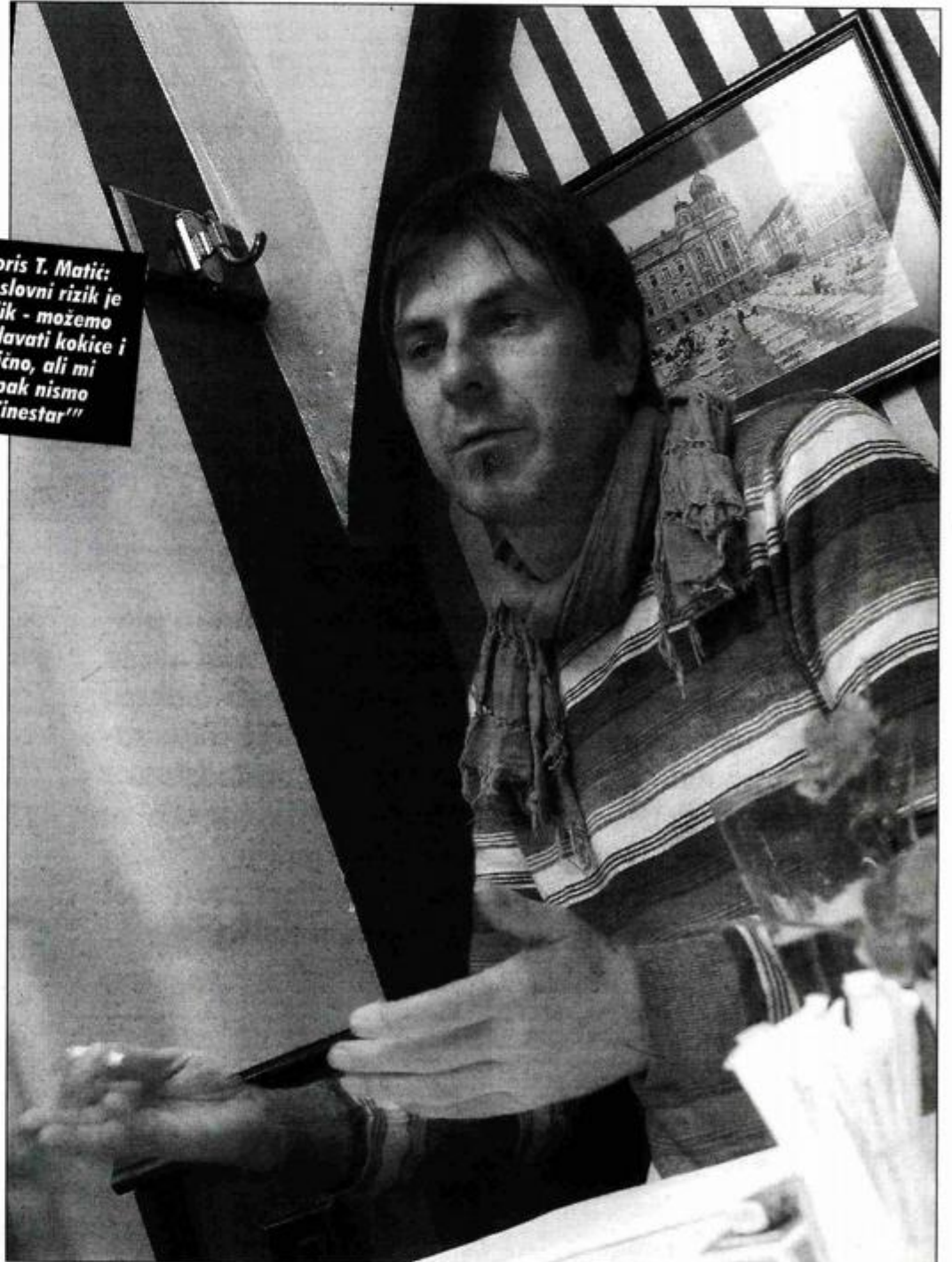
skim predstavništvima u Zagrebu, europskih država velikih poput Hrvatske ili nešto većih, na ZFF-u imamo i "Klub 100" s filmovima koji su privukli preko 100 tisuća gledatelja. Svojedobno smo radili Reviju filmova EU-a u "Kinoteci", što je bilo vrlo uspješno, pa razmišljamo o svim tim stvarima. Postoji puno dobrih filmova, neće nam nedostajati naslova u programu.

Europski centar

■ Zvuči kao "ZFF čitavu godinu"... A bit će i drugih sadržaja.

- Da, na neki način ćemo iskoristiti energiju prikupljenu oko ZFF-a i protegnuti stvar na ostatak godine, s dva-tri termina projekcije svakog dana. Želja nam je da usto na

Već prvi mjesec krećemo s festivalskim pobjednicima posljednjeg Berlina, Cannesa, Venecije i Pule, s važnim i kvalitetnim naslovima koji se u Zagrebu inače ne mogu vidjeti. "Živi i mrtvi" je pobijedio u Puli s osam "Arena", a nije igrao još nigdje, nije mogao doći u kino-distribuciju...

Boris T. Matić:
"Poslovni rizik je velik - možemo prodavati kokice i slično, ali mi ipak nismo 'Cinestar'"

OGNIJEN ALLUJEVIĆ

primjeren način oživimo lokal u prostoru kina, kao i da tamo otvorimo filmsku knjižaru. Da dobijemo mjesto za okupljanje ljudi koji vole film, koji će reći "Idem vidjeti što je danas u 'Europi'". Ako ne žele pogledati film, mogu prelistati "Screen International" ili "Hollywood Reporter". "Hrvatski filmski ljetopis", uostalom. Nakon godinu dana, kad podvučemo crtu, znat ćemo jesmo li uspjeli ili baš i nismo za to.

■ Kino ima i simbolički zanimljivo ime, s obzirom na vaš program i, s druge strane, suparništvo - kulturpolitičko i šire - američkog i europskog filma?

- Naravno, treba nam takav europski centar, premda imamo i svoj lokalni problem, zanemaren je sam hrvatski film. Postoji nekoliko pokojnih velikana domaćeg filma, nedavno preminulih, poput Zorana Tadića ili Ante Peterlića, pa smo razmišljali da im posvetimo neke momente, kao što smo kinu u Motovunu dali ime Branka Bauera. Možda je baš ovaj projekt s kinom "Europa" u Zagrebu prilika za to. Inače, u vezi s vašim pitanjem prisjetio sam se kako smo imali projekcije po Hrvatskoj s filmom "Novo, novo vrijeme", i slučajno smo zaredali baš u kinima s imenom "Europa", od Zagreba do Vinkovaca i Splita. A svi do jednoga ranije su se zvali "Balkan".